
Vetoomusvaliokunta

2021/2009(INI)

8.2.2022

LAUSUNTO

vetoomusvaliokunnalta

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle

Erasmus+ -ohjelman osallisuustoimenpiteiden toteuttamisesta vuosina
2014-2020
(2021/2009(INI))

Valmistelija: Jordi Cañas

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Vetoamusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa tarvetta varmistaa, että osallisuus, monimuotoisuus, mahdollisuuksien tasa-arvo ja esteettömyys ovat EU:n menestyneimpiin ohjelmiin kuuluvan Erasmus+ -ohjelman täytäntönnäpänön ytimessä; korostaa, että kaikkien yhtäläisten mahdollisuuksien takaaminen on – ja sen on jatkossakin oltava – olennainen osa EU:n perusarvoja; korostaa, että ”oppijoiden, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikommat lähtökohdat”¹ määritelmää ja tulkintaa jäsenvaltioissa on entisestään tarkennettava ja laajennettava, esimerkiksi niin, että se kattaa myös ikääntyneet henkilöt; painottaa, että on vaikeaa löytää luotettavaa tietoa ohjelman tuensaajien profiileista ja seurata, keitä ohjelmalla tuetaan; katsoo siksi, että olisi kehitettävä väline, jolla seurataan, tavoittaako ohjelma haavoittuviin ja muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvia osallistujia ja miten se heitä tavoittaa, jottei ketään jätetä jälkeen²;
2. huomauttaa, että joissakin parlamentille esitetyissä vetoamuksissa pyydetään kiinnittämään huomiota hallinnollisiin esteisiin, joita Erasmus+ -opiskelijat kohtaavat saapuessaan kohdemaahansa³; korostaa, että Erasmus+ -ohjelman olisi tuettava sidosryhmien ja ohjelman osallistujien kansainvälistymissuunnitelmia, jotka poistavat fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, sosioekonomisia, kielellisiä ja muun tyyppisiä oppimiseen liittyvän liikkuvuuden esteitä ja jotka tarjoavat selvää ja yksityiskohtaista tietoa ja laadullista tukea, mukaan lukien parempaa mentorointia, aliedustettuihin ryhmiin kuuluville ja/tai erityistarpeita omaaville osallistujille ennen ulkomailla oleskelua, sen aikana ja sen jälkeen; kannattaa opiskelijoiden liikkuvuutta helpottavia EU:n aloitteita, joita ovat älypuhelimella täytettävä Erasmus+ -hakemus, ”paperiton Erasmus” sekä eurooppalainen opiskelijakortti ja jotka tekevät hallinnollisista prosesseista joustavampia sekä saattavat samat palvelut kaikkien opiskelijoiden ulottuville; painottaa edellisten Erasmus+ -osallistujien sekä alumniverkostojen merkitystä, kun yritetään lisätä suuren yleisön tietoisuutta ohjelmasta;
3. kiinnittää huomiota kansallisten Erasmus+ -toimistojen resurssi- ja henkilöstöpulaan sekä vuosien 2014–2020 ohjelman riittämättömiin toimiin liikkuvuuden hallinnollisten esteiden vähentämiseksi; tähdentää, että kansallisilla toimistoilla on keskeinen rooli sen varmistamisessa, että hankkeet ovat mahdollisimman osallistavia ja monimuotoisia; katsoo siksi, että kaikkien kansallisten toimistojen olisi järjestettävä kohdistettuja tiedotuskampanjoita sekä nimitettävä osallisuus- ja monimuotoisuusvastaava ottamaan yhteyttä oppijoihin, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikommat lähtökohdat; katsoo, että osallisuus- ja monimuotoisuusvastaavan olisi tarjottava näille oppijoille tietoa tarjolla olevista mahdollisuuksista ja niiden hyödyntämisestä sekä neuvottava heitä mahdollisista viivästyneiden korvauksien⁴ kaltaisista vaikeuksista, joita he saattavat kohdata Erasmus+ -ohjelman aikana, tai ulkopuolisista tai odottamattomista syistä

¹ Erasmus+ -ohjelmasta annetun asetuksen (EU) N:o 1288/2013 23 artiklan 2 kohdassa käytetty termi.

² Komissio, Erasmus+ -ohjelman osallisuus- ja monimuotoisuusstrategia, 2014.

³ Kuten vetoomuksesta nro 1106/2018 ilmenee.

⁴ Kuten vetoomuksesta nro 2466/13 ilmenee.

johtuvista esteistä, kuten covid-19-kriisistä⁵; painottaa, että tuensaajien, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikommät lähtökohdat, täyden ohjelmaan osallistumisen esteiden poistaminen vaatii, että heihin suhtaudutaan kannustavasti;

4. katsoo, että Erasmus+ -ohjelman olisi rohkaistava sidosryhmiä jakamaan asiantuntemustaan institutionaalisella tasolla, oppimaan toisiltaan, luomaan yhteyksiä välilleen, kehittämään hallinnollista valmiuksia sekä luomaan innovatiivisia koulutusvälineitä, jotka edistävät monimuotoisuutta sekä osallistujien, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikommät lähtökohdat, integraatiota; pitää tässä mielessä myönteisinä erityisiä toimia eri sidosryhmien välisen yhteistyön tukemiseksi ja sellaisten osallistavien politiikkojen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, joilla pyritään integroimaan koulutukseen niitä, joilla on ollut muita heikommät lähtökohdat taloudellisten, yhteiskunnallisten, kulttuuristen, maantieteellisten, terveyteen tai vammaisuuteen liittyvien tekijöiden vuoksi; painottaa opettajien ja laitosten merkitystä, kun pyritään lisäämään tietoisuutta ohjelmasta, kertomaan siitä tuleville oppijoille ja tukemaan heitä;
5. pitää valitettavana, että covid-19-pandemia on vaikuttanut kielteisesti koulutukseen⁶ ja Erasmus+ -ohjelman toteutukseen; tähdentää tässä yhteydessä, että vaikka vuosien 2014–2020 ohjelma oli aiempia johdonmukaisempi, tehokkaampi ja uusien tarpeiden mukainen, nykyisestä ohjelmasta on silti tehtävä osallistavampi niin, että se saavuttaa useampia haavoittuvassa asemassa sekä muita heikommassa asemassa olevia ja helpottaa entisestään pienempien laitosten osallistumista ohjelmaan; kehottaa siksi komissiota jatkamaan työtään Erasmus+ -ohjelman osallisuuden parantamiseksi niin ohjelman maantieteellisen kattavuuden kuin kohdistetun taloudellisen tuen osalta;
6. usko, että leimautumisriski osallistujien asuinmaassa voi estää heitä tunnustamasta itseään muita heikommassa asemassa oleviksi, mikä voi haitata heidän liikkuvuuttaan, viranomaisten suorittamaa luotettavien tietojen keräämistä ja heidän Erasmus+ -ohjelmaan osallistumisensa seuranta⁷; kehottaa tunnustamaan vammaisaseman koko EU:ssa ja kannustaa vastaanottavia oppilaitoksia takaamaan Erasmus+ -osallistujille samat kohtuulliset mukautukset ja apuvälineet kuin omat oppilaitokset; katsoo, että vammaisten henkilöiden erityistarpeet on otettava huomioon, jotta helpotetaan heidän osallistumistaan ohjelmaan tarjoamalla sopiva ja esteetön majoitus ja erityistukipalveluja heidän tarpeidensa perusteella ennen lähtöä ja ulkomailla olon aikana;
7. muistuttaa jäsenvaltioita Bolognan prosessin periaatteista sekä periaatteista ja suuntaviivoista korkeakoulutuksen sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi eurooppalaisella korkeakoulutusalueella; toteaa, että näissä molemmissa kehoitetaan jäsenvaltioita laatimaan kansallisia strategioita ja suunnitelmia osallisuuden lisäämiseksi;

---

⁵ Kuten vetoamuksesta nro 0125/21 ilmenee.

⁶ Di Pietro, G. ja muut, *The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2020.

⁷ Bunescu, L., Davies, H., Gaebel, M., *ERASMUS+ International Credit Mobility – a study of the mobility of disadvantaged students from Partner Countries*, Support and Promotion for Higher Education Reform Experts (SPHERE), tammikuu 2020.

8. korostaa, että osallisuuteen on tärkeää omaksua yhdennetty ja johdonmukainen lähestymistapa EU:n nuoriso- ja koulutusalan eri ohjelmissa, myös Euroopan solidaarisuusjoukoissa ja Euroopan sosiaalirahasto plussassa, ja odottaa sitä; pitää myönteisenä komission ehdotusta vuoden 2022 nimeämisestä Euroopan nuorison teemavuodeksi ja pitää ehdotusta tilaisuutena kehittää tätä yhdennettyä lähestymistapaa; kehottaa komissiota tarkastelemaan tarkasti mahdollisuutta yhdistää Erasmus+ ja Interrail-ohjelmat⁸ ja siten tukea opiskelijoita erityisesti korkea-asteen koulutuksessa, jotta voidaan edistää tasa-arvoa ja osallisuutta ja ottaa huomioon tuensaajien nykyiset tulot; kehottaa komissiota kehittämään yhteyksiä Erasmus+ -ohjelman ja sellaisten asiaankuuluvien kansainvälisten politiikkatoimien välille, jotka koskevat oppijoita, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikkomat lähtökohdat; korostaa, että on mahdollista pyrkiä yhdenmukaistamiseen kestävä kehityksen tavoitteiden ja Unescon painopisteiden ja politiikkojen kanssa;
9. korostaa, että olisi edelleen kannustettava kansallisen tason päätöksentekoon oppijoista, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikkomat lähtökohdat; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan Erasmus+ -hankkeita houkutellakseen alueelleen vammaisia osallistujia ja oppijoita haavoittuvassa asemassa olevista ja muita heikommassa asemassa olevista ryhmistä; kehottaa jäsenvaltioita edistämään ja esittelemään yksittäisiä liikkuvuushankkeita sekä vammaisten henkilöiden kokemuksia;
10. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään Erasmus+ -ohjelman kautta toimiaan, joilla tuetaan naisten pääsyä matematiikan, informatiikan, luonnontieteiden ja tekniikan piiriin ja etenemistä niissä;
11. pitää myönteisenä Erasmus-päiviä, joiden avulla voidaan viestiä paremmin suuren yleisön kanssa, luoda yhteyksiä samaan kohteeseen lähdessä olevien ihmisten välille, jakaa kokemuksia epävirallisesti ja siten parantaa liikkuvuuden etuja; katsoo, että ohjelman osallisuuden lisäämiseksi on tarjottava asianmukaista ja helposti saatavilla olevaa tietoa ja käytettävä monenlaisia viestintämenetelmiä, kuten sosiaalisia verkostoja tai paikallisia tapahtumia, yhteistyössä paikallisten rakenteiden ja erikoistuneiden organisaatioiden kanssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki Erasmus+ -ohjelmaa koskevat asiaankuuluvat tiedot ovat vammaisten henkilöiden saatavilla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään monimuotoisuuden ja osallisuuden edistämiseksi sellaisten osallistujien näkyvyyttä, joilla on erityistarpeita ja/tai muita heikkomat lähtökohdat;
12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan kunnolla riittämättömiin tietoihin Erasmus+ -ohjelmasta, tiedonkulun esteisiin, hakuprosessin esteisiin, majoitusongelmiin, riittäviin tukipalveluihin ulkomailla sekä apurahojen siirrettävyyteen liittyviin haasteisiin, joita vammaiset ja heidän läheishoitajansa sekä muut haavoittuvassa asemassa olevista ja muita heikommassa asemassa olevista ryhmistä tulevat osallistujat, kohtaavat; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita seuraamaan, saavutetaanko näiden ryhmien oppijoita;
13. pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että komissio hyväksyi äskettäin vuosien 2021–2027 toimenpidekehityksen, jolla pyritään lisäämään monimuotoisuutta ja osallisuutta nykyisissä Erasmus+ -ohjelmissa ja Euroopan solidaarisuusjoukoissa; kehottaa

---

⁸ Kuten vetoamuksessa nro 0681/2021 vaaditaan.

komissiota seuraamaan tiiviisti tämän kehyksen tulevaa täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	27.1.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 28 -: 5 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Malte Gallée, Gianna Gancia, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Demetris Papadakis, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

28	+
NI	Francesca Donato
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze
Renew	Ulrike Müller, Ramona Strugariu, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

5	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia

1	0
NI	Tamás Deutsch

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää